

РЕШЕНИЕ

№ 62

гр. Велико Търново , 18.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ И
ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ** в публично заседание на десети февруари, през две
хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ЯНКО ЯНЕВ

Членове: ДАНИЕЛА ДЕЛИСЪБЕВА
ДИМИТРИНКА ГАЙНОВА

при участието на секретаря МИЛЕНА С. ГУШЕВА
като разгледа докладваното от ЯНКО ЯНЕВ Въззивно търговско дело №
20204001000358 по описа за 2020 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258, ал. 1, предложение първо ГПК - въззивно обжалване.

С Решение № 181/31.07.2020 г., постановено по т. д. № 85/2019 г. по описа на Окръжен съд – Габрово е признато за установено на основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, че ответникът М. М. Х., ЕГН ***** от гр. *****0 дължи на ищеца „УниКредит Лизинг” ЕАД, ЕИК 121887948, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Гюешево” № 14, със съдебен адрес: гр. София, ул. „Ивайло” № 12, ет. 3, ап. 8, адв. Н.Д., по Споразумение от 18.12.2014 г. към Договор за финансов лизинг № 331/30.05.2006 г., сумата от 22 968.18 евро – главница - по незаплатени шест вноски с падеж от 15.02.2015 г. до 15.07.2015 г., ведно със законната лихва върху главницата от 30.04.2018 г. до окончателното изплащане на вземането и сумата от 135.72 евро договорна лихва - по незаплатени три вноски с падеж от 15.05.2015 г. до 15.07.2015 г., като солидарен длъжник на основание чл. 15, ал. 3 от ТЗ с правоприемника „ПИП“ ЕООД, за което вземане е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК № 2362/03.05.2018 г. по ч. гр. д. № 809/2018 г. на Габровски районен съд. Със същото решение е отхвърлен предявения иск по чл. 422, ал. 1 от ГПК в останалата част за установяване съществуването на вземане на „УниКредит Лизинг”

ЕАД, ЕИК 121887948 за сумата над 135.72 евро до размер на 409.70 евро договорна лихва – по три вноски, общо в размер на 273.98 евро, с падеж от 15.02.2015 г. до 15.04.2015 г., като дължима от ответника М. М. Х., ЕГН ***** от гр. *****0 по Споразумение от 18.12.2014 г. към Договор за финансов лизинг № 331/30.05.2006 г., като солидарен длъжник на основание чл. 15, ал. 3 от ТЗ с правоприемника „ПИП“ ЕООД, за което вземане е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК № 2362/03.05.2018 г. по ч. гр. д. № 809/2018 г. на Габровски районен съд. С решението е осъден М. М. Х., ЕГН ***** от гр. *****0 да заплати на „УниКредит Лизинг“ ЕАД, ЕИК 121887948 сумата от 3 357 лв. разноски за исковото производство и сумата от 2 346 лв. разноски за заповедното производство, съразмерно уважената част от иска. Осъдено е „УниКредит Лизинг“ ЕАД, ЕИК 121887948 да заплати на М. М. Х., ЕГН ***** от гр. *****0 сумата от 36 лв. разноски за исковото производство и сумата от 17 лв. разноски за заповедното производство, съразмерно отхвърлената част от иска.

В законния срок е постъпила въззивна жалба от М. М. Х., ЕГН ***** от гр. *****0, съд. адрес: гр. Велико Търново, *****, вх. В, ет. 2, чрез адв. М.И. от АК – Велико Търново против Решение № 181/31.07.2020 г., постановено по т. д. № 85/2019 г. по описа на Окръжен съд – Габрово.

В същата се прави оплакване, че обжалваното решение в осъдителната му част е неправилно, незаконосъобразно и в противоречие с задължителната съдебна практика, като и постановено при съществени процесуални нарушения. Излага се, че неправилно първоинстанционният съд бил приел, че в случая давността е пет годишна, с оглед съдържанието на сключеното споразумение, тъй като същото имало характер на договор за извънсъдебна спогодба по смисъла на чл. 365 и сл. от ГПК. Излага се, че с процесното споразумение само се удължавал срока на договора и се заменял погасителния план, поради което била приложима тригодишната погасителна давност.

Направено е искане да се отмени обжалваният съдебен акт в обжалваната му част и да се постанови друг, с който да бъде отхвърлен изцяло предявения иск.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от „УниКредит Лизинг“ ЕАД, ЕИК 121887948, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Гюешево“ № 14, със съдебен адрес: гр. София, ул. „Ивайло“ № 12, ет. 3, ап. 8, чрез адв. Н.Д. от САК. В същият се излага, че жалбата е неоснователна, а обжалваното решение – правилно и законосъобразно.

Апелативен съд – Велико Търново, след като разгледа жалбата, обсъди доводите на противната страна, прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, провери правилността на обжалваното решение, съобразно правомощията си, приема за установено следното:

Производството по търговско дело № 85/2019 г. по описа на Окръжен съд – Габрово е

образувано въз основа на предявен от „УниКредит Лизинг“ ЕАД, гр. София против М. М. Х. от гр. Габрово, иск да се признае за установено че ответникът дължи на ищеца сумите в размер на 22 968.18 евро - главница и 409.70 евро - договорна лихва, ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението – 30.04.2018 г. до окончателното изплащане на вземането и присъдените съдебни разноски по заповедното производство. В исковата молба се излага следното:

На 30.05.2006 г. между „УниКредит Лизинг“ ЕАД, гр. София (лизингодател) и ЕТ „М.Х.“, представлявано от М. М. Х. (лизингополучател) бил подписан Договор за финансов лизинг № 331 при Общи условия, с който лизингодателят се съгласил да придобие собствеността и да предостави за ползване на лизингополучателя следния лизингов обект: лек автомобил „Тойота Авенсис“, рама № SB1EA56*****, а лизингополучателят – да заплаща дължимите лизингови вноски, съгласно погасителния план (Приложение № 4). Твърди се, че първоначално били извършвани плащания от лизингополучателя, но впоследствие изпаднал в забава. На 18.12.2014 г. между страните по договора било сключено споразумение с нотариална заверка на подписите, уреждащо задълженията, произтичащи от Договор за финансов лизинг № 331, с което лизингополучателят признал вида и размера на натрупаните неплатени задължения и се задължил да ги заплати по начин и срокове, съгласно подписан погасителен план (Приложение № 2.1.). Въпреки договореностите тези задължения не били изпълнени, като оставали дължими 6 броя вноски за главница в общ размер от 22 968.18 евро, падежирала в периода 15.02.2015 г. - 15.07.2015 г., подробно посочени в молбата. Не били заплатени и 6 броя вноски за възнаградителна лихва, общо в размер на 409.70 евро, за периода 15.02.2015 г. до 15.07.2015 г., подробно посочени в молбата. Излага се, че на 28.09.2015 г. Х., в качеството си на собственик и представляващ ЕТ „М.Х.“, продал на „ПИП“ ЕООД собствеността върху търговското предприятие, което прехвърляне било вписано в ТР по партидата на двете дружества. Излага се, че на основание чл. 15 от ТЗ прехвърлителят и правоприменикът отговарят солидарно за задълженията на прехвърленото предприятие. Ищцовото дружество подало пред компетентния съд заявление по чл. 417 от ГПК за издаване на заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист. С Разпореждане по ч. гр. д. № 809/2018 г. по описа на Габровски районен съд бил издаден изпълнителен лист, по силата на който ответникът М.Х. и „ПИП“ ЕООД били осъдени солидарно да заплатят на ищеца исковите суми за главница и договорна лихва, както и сумата от 2 373.47 лв. разноски за заповедното производство. Въз основа на издадения изпълнителен лист било образувано изпълнително дело № 398/2019 г. по описа на ЧСИ Звезделина Василева. След уведомяване на заявителя на 29.08.2019 г., че е подадено възражение от солидарния длъжник М. М. Х. срещу издадената заповед за изпълнение, в указания срок е предявен настоящият иск за установяване на вземането.

Прави се искане да бъде прието за установено, че ответникът дължи на ищеца сумите, както следва: 22 968.18 евро - главница, падежирала в периода 15.02.2015 г. - 15.07.2015 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението – 30.04.2018 г. до окончателното изплащане на вземането; 409.70 евро – договорна лихва за периода

15.02.2015 г. до 15.07.2015 г. и присъдените съдебни разноси по заповедното производство. Претендират се разноси.

В срока по чл. 367, ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор на исковата молба от М. М. Х. от гр. Габрово, в който се оспорват предявените искове. Излага се, че претендираните вземания са погасени по давност, тъй като произтичали от договор за лизинг и за тях се прилагал чл. 111, б. „в“ от ЗЗД. Последния падеж по договора бил на 16.06.2010 г. и вземането било погасено на 16.06.2013 г., макар действително да бил преустановил плащанията през 2008 г. Първото действие, което прекъсвало давността според ответника било образуването на изп. дело на 07.06.2019 г. Счита, че съглашението от 18.12.2014 г. не представлявал юридически факт по см. на чл. 116, б. „а“ от ЗЗД, който да прекъсне давността, доколкото вземането вече било погасено. Но дори и да се приеме обратното последния падеж на ежемесечна вноска по споразумението била на 15.07.2015 г. и също бил изтекъл давностния срок.

В срока по чл. 372, ал. 1 от ГПК не е постъпила е допълнителна искова молба от „УниКредит Лизинг“ ЕАД, гр. София.

Въззивният съд приема за установена следната фактическа обстановка:

На 30.05.2006 г. между „УниКредит Лизинг България“ ЕАД (лизингодател) и ЕТ „М.Х.“ (лизингополучател) е сключен Договор за финансов лизинг на МПС № 331/30.05.2006 г., съгласно който лизингодателят се задължава да придобие и отдаде за възмездно ползване, а лизингополучателят се задължава да плати лизинговата цена и да ползва при условията на финансов лизинг 1 бр. товарен автомобил марка „Тойота“, модел „Авенсис“ (чл. 2.1), като лизингополучателя има право да придобие правото на собственост върху лизинговото имущество, ако е изплатил лизинговата цена, в случай че са изпълнени всички условия на договора за лизинг и ОУ (чл. 2.2). Договорът бил сключен за срок от 48 месеца, който започва да тече от датата на плащане на първата вноска, дължима и платима съгласно погасителния план. Уговорената обща лизингова цена е 24 767.40 евро без ДДС, с включена лихва за периода в размер на 2 717.25 евро без ДДС. Страните уговорили начин на плащане, както следва: първоначална лизингова вноска в размер на 2 205.02 евро без ДДС, платима в седемдневен срок от датата на сключване на договора и периодични лизингови вноски с размер и падежи за плащане, както са определени в погасителния план в Приложение 4, неразделна част от договора. Съгласно погасителния план, включените в него вноски са общо в размер на 22 562.38 евро, като първата вноска е платима на 16.07.2006 г., а последната на 16.06.2010 г.; дължимата главница е общо 19 845.13 евро, а дължимата лихва общо 2 717.25 евро.

Видно от Приемо-предавателен протокол от 19.06.2006 г. към Договор за финансов лизинг на МПС № 331/30.05.2006 г., е че на 19.06.2006 г. лизингодателят е предал на лизингополучателя автомобил „Тойота“, модел „Авенсис“, рама № SB1EA56*****.

На 18.12.2014 г. между лизингодателя „Булбанк Лизинг“ ЕАД (предходно

наименование „УниКредит Лизинг България“ АД, впоследствие вляло се в „УниКредит Лизинг“ ЕАД) и лизингополучателя ЕТ „М.Х.“ е сключено споразумение, уреждащо задълженията произтичащи от Договор за финансов лизинг № 331/30.05.2006 г. с нотариална заверка на подписите, с което страните констатира, че към датата на подписване на споразумението лизингополучателят е в просрочие на изискуеми задължения за плащане по договора за лизинг, които към 09.12.2014 г. представляват просрочена главница в размер на 10 629.83 евро; неустойка за забава в размер на 5 672.82 евро; други задължения в размер на 4 718.51 евро – общо 21 021.16 евро. Страните се споразумяват да разсрочат изплащането на тези задължения на лизингополучателя, като същият се задължава да ги погаси ведно с лихвата по т. 3, съгласно подписан между страните нов погасителен план (чл. 2). С този погасителен план в Приложение 2.1 са определени 7 месечни вноски за периода от 15.01.2015 г. (падежа на първата вноска) до 15.07.2015 г. (падежа на последната вноска), включващи главница общо в размер на 26 428.16 евро и лихва общо в размер на 564.55 евро. В този погасителен план в размера на главницата, като последна вноска е включена сумата от 5 407 евро, като съгласно т. 28 от споразумението, ако в срок до 15.06.2015 г. лизингополучателят плати изцяло и при условията на Приложение 2.1 задължението в размер на 21 021.16 евро, заедно с дължимите лихви, лизингодателят няма да претендира и ще отпише сумата от 5 407 евро. В споразумението са включени и клаузи, уреждащи отношенията между страните относно условията и начина на ползване на лизинговото имущество, предмет на Договор за лизинг № 331/30.05.2006 г., което лизингодателят предоставя за временно ползване на лизингополучателя, считано от датата на подписване на споразумението до окончателното изплащане на задълженията по чл. 1 и придобиването му с договор за покупко-продажба.

След сключване на споразумението, ответникът М.Х., в качеството си на собственик и управител на ЕТ „М.Х.“ е продал на „ПИП“ ЕООД търговското си предприятие, което прехвърляне е вписано в ТР на 02.10.2015 г., а едноличният търговец е заличен на 29.08.2016 г.

На 30.04.2018 г. (дата на п.к. – 27.04.2018 г.) от „УниКредит Лизинг“ ЕАД, гр. София, е подадено заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК по отношение на М. М. Х. от гр. Габрово за следните суми: 22 968.18 евро – главница, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението; 409.70 евро – договорна лихва за времето от 15.02.2015 г. до 15.07.2015 г., а също и 914.46 лв. – заплатена държавна такса и 1 459.01 лв. – заплатен адвокатски хонорар, незаплатени шест броя вноски по главница и 6 броя вноски за договорна лихва по Договор за финансов лизинг № 331/30.05.2006 г. и Споразумение към него от 18.12.2014 г. За заплащането на посочените суми е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК № 2362/03.05.2018 г. и изпълнителен лист от 04.05.2018 г. по ч. гр. д. № 809/2018 г. по описа на Районен съд – Габрово.

В срока по чл. 414 от ГПК ответникът М. М. Х. е подал възражение срещу издадената

заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК.

Не е спорно, че лизингополучателя е преустановил редовното обслужване задължението по договора за финансов лизинг през 2008 г. и по споразумението от 18.12.2014 г., считано от м. януари 2015 г.

От заключението на допуснатата и изслушана допълнителна съдебно - счетоводна експертиза неоспорена от страните и приета, като доказателство по делото се установява, че погасените задължения по Споразумение от 18.12.2014 г. към Договор за финансов лизинг № 331/30.05.2006 г. са: главница, в размер на 3 459.98 евро и лихва в размер на 136.55 евро. Вещото лице дава заключение, че непогасената главница за периода 15.02.2015 г. - 15.07.2015 г. е в размер на 22 968.18 евро, а непогасената възнаградителна лихва за периода 15.02.2015 г. -15.07.2015 г. е в размер на 409.70 евро.

Относно валидността и допустимостта на обжалвания съдебен акт:

Решение № 181/31.07.2020 г., постановено по т. д. № 85/2019 г. по описа на Окръжен съд – Габрово е постановено от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвено е в писмена форма, подписано е и е разбираемо. Следователно обжалвания съдебен акт не е нищожен по смисъла на чл. 270, ал. 1 и 2 от ГПК.

При извършената служебна проверка с оглед на всички процесуални нарушения, които водят до нищожност или недопустимост на обжалваното решение, съдът констатира, че същото е валидно и допустимо. Не е налице нито един от пороците, които обуславят нищожност или недопустимост на същото.

След като констатира, че решението е валидно и допустимо, съдът пристъпи към проверка на правилността на същото.

При така установената фактическа обстановка въззивният състав приема за установено следното от правна страна:

Предявени са искове с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 345 във вр. с чл. 342, ал. 2 от ТЗ във вр. с чл. 79, ал. 1 и чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

Искът по чл. 422 от ГПК е установителен и има за предмет установяване по отношение на ответника съществуването на вземания на ищеца, които са предмет на издадена заповед за незабавно изпълнение по чл. 417 от ГПК в хипотезата на постъпило възражение на длъжника срещу заповедта, респ. в хипотезите на чл. 415, ал. 1, т. 2 – 3 от ГПК.

Интересът от търсената с иска защита е от категорията на абсолютните процесуални предпоставки за съществуването на правото на иск, която изрично е предвидена за установителните искове в чл. 124, ал. 1 от ГПК. Съществуването на интерес от положителен установителен иск е свързано с оспорването на претендирано от ищеца право. В случая

ищецът предявява исквете в срока по чл. 415 от ГПК, след като длъжникът по издадената заповед за незабавното изпълнение (ответник в настоящото производство е длъжникът по заповедта за изпълнение) е подал възражение в срока по чл. 414 от ГПК.

Съгласно чл. 342, ал. 2 от ТЗ, с договора за финансов лизинг лизингодателят се задължава да придобие вещ от трето лице при условия, определени от лизингополучателя, и да му я предостави за ползване срещу възнаграждение. За да бъде уважена исквата му претенция, ищецът трябва в условията пълно и главно доказване да установи, че между него и ответника е налице валидна облигационна връзка, че той е изпълнил своето задължение точно и с грижата на добрия търговец (че е осигурил и предал или осигурил предаването на обекта за ползване от лизингополучателя, свободното му ползване в рамките на договорения срок), както и размера и изискуемостта на вземането.

В случай, че ищецът докаже, че е изпълнил точно, ответникът следва да докаже правоизключващите си или правонамаляващи възражения (в случая - че изцяло или частично е изплатил задължението си по договора за финансов лизинг; че вземането е погасено по давност).

По делото се установи, че на 30.05.2006 г. между страните е сключен валиден Договор за финансов лизинг на МПС № 331/30.05.2006 г. с предмет на договора - 1 бр. товарен автомобил - марка „Тойота“, модел „Авенсис“, рама № SB1EA56L3*****, рег. № СА 12****, по който лизингодателят-ищец се е задължил да финансира лизинговата вещ до размер на 24 767.40 евро (ведно с лихвите) без ДДС, както и че е подписано допълнително споразумение към него с дата 18.12.2014 г.

Установи се от представения приемо-предавателен протокол от 19.06.2006 г., че ЕТ „М.Х.“ е получил от ищеца товарен автомобил с идентични марка, модел и номер на рама с тези, предмет на Договора, а като доставчик е посочено „УниКредит Лизинг България“ ЕАД, което дружество е посочено като доставчик и в договора за лизинг.

Не се спори между страните, че ищецът се е снабдил по реда на чл. 417 от ГПК, със заповед за изпълнение на парично задължение спрямо ответника М.Х., за процесните суми и се е осъществила хипотезата на чл. 415, ал. 1, т. 1 от ГПК.

Установи се от заключението на допуснатата и изслушана съдебно - счетоводна експертиза, че според счетоводството на ищеца, че процесните задължения на лизингополучателя са следните: непогасената главница за периода 15.02.2015 г. - 15.07.2015 г. е в размер на 22 968.18 евро, а непогасената възнаградителна лихва за периода 15.02.2015 г. - 15.07.2015 г. е в размер на 409.70 евро.

В същото време ответникът, чиято е била доказателствената тежест за това, не е представил доказателства, че е погасил задълженията си за посочените периоди, нито че е извършвал други плащания, извън отразените в счетоводството на ищеца.

Относно отговорността на отчуждителя на търговско предприятие (ЕТ „М.Х.“ е продал на „ПИП“ ЕООД търговското си предприятие), настоящият състав на въззивната инстанция приема следното.

Нормата на чл. 15, ал. 3 от ТЗ указва, че при прехвърляне на търговско предприятие, ако няма друго споразумение с кредиторите, отчуждителят отговаря за задълженията солидарно с приобретателя до размера на получените права. Законодателят не е направил разграничение на задълженията с оглед на изискуемостта им.

В постановени по реда на чл. 290 от ГПК решения (Решение № 213/30.12.2010 г. на ВКС на РБ по т. д. № 29/2010 г., II т. о., ТК; Решение № 179/2013 г. от 10.01.2014 г. на ВКС на РБ по т. д. № 396/2012 г., I т. о., ТК) е прието, че солидарната отговорност, която възниква между отчуждителят и приобретателя на търговското предприятие се простира по отношение на съществуващите към момента на прехвърлянето на търговското предприятие задължения, като отчуждителят отговаря солидарно и неограничено за поетите до датата на прехвърлянето на търговското предприятие задължения.

След като Договор за финансов лизинг на МПС № 331/30.05.2006 г. е сключен на 30.05.2006 г. и лизинговият обект, товарен автомобил, е предаден на 19.06.2006 г. с приемо-предавателен протокол, следователно към този момент лизингодателят е изпълнил задължението си за кредитиране (предал е закупения със собствени средства лизингов обект), а за лизингополучателя е възникнало задължението за връщане на отпуснатата сума не наведнъж, а на части. Това задължение за връщане на сумата не е възникнало въз основа на друга сделка (на друга облигационна връзка), породена след датата на прехвърляне на търговското предприятие на лизингополучателя (02.10.2015 г.), за да бъде изключена отговорността на отчуждителя на предприятието.

Следователно отчуждителят на търговското предприятие отговаря неограничено (в пълен обем) за всички поети до датата на прехвърлянето на търговското си предприятие задължения, включително и тези поети с Договор за финансов лизинг на МПС № 331/30.05.2006 г., сключен на 30.05.2006 г.

По отношение Споразумение от 18.12.2014 г.

Страните нямат спор, че са встъпили в правоотношение с правопораждащ факт - Договор за финансов лизинг на МПС № 331/30.05.2006 г., но ищецът не основава вземанията си на този договор, а на Споразумение от 18.12.2014 г., което твърди да е новирало признатите от ЕТ „М.Х.“ задължения по лизинговия договор, които са погасени и в правната сфера на ответника са възникнали нови – за връщане на парична сума, предоставена за ползване от длъжника в рамките на 7 месеца и за заплащане на възнаградителна лихва за това ползване.

При обсъждането на тезите на страните в така повдигнатия спор преди всичко следва да се изясни значението на това споразумение за правоотношението, създадено по силата на

договора за лизинг. При тълкуването съобразно правилата на чл. 20 от ЗЗД на отделните клаузи във връзка едни с други и с оглед целта на договора следва категорично да се приеме, че действителната воля на страните е била с това споразумение да бъдат уредени по друг начин условията на договора за лизинг така, че на неизправната страна по същия договор - лизингополучателя да бъде предоставена възможност да погаси своите просрочени задължения. Това споразумение нито новира задължението на лизингополучателя, нито представлява ново съглашение между страните, което е независимо и самостоятелно по отношение на договора за лизинг.

Настоящата инстанция не споделя изводите на първоинстанционния съд, че подписаното между страните на 18.12.2014 г. споразумение има характер на извънсъдебна спогодба, прекратяване на дълга и възникване на нов и признание на претендираното вземане.

Както посочихме по-горе, видно от обективизираната в допълнителното споразумение воля на страните, длъжникът не е изразил съгласие за погасяване на старото задължение по договора за лизинг и за поемане на негово място на ново на друго основание или с различен предмет. В случая в рамките на същия общ размер на стария непогасен дълг страните са изменили само размера на отделните вноски, променили са падежите на вноските, изменили са размера на възнаградителната лихва, тъй като старият дълг не е погасен и не е извършена промяна нито в предмета, нито в основанието. Преструктурирането на дълга по отношение на промяната в размера на дължимите вноски и срокът са несъществени елементи на задължението и тяхната промяна не внася съществено изменение в старото облигационно отношение. Водещо е, че липсва изрично и недвусмислено изразено новационно намерение. То трябва да се установи от допълнителното споразумение, а не да се предполага.

Видно от съдържанието му с него се преуреждат задълженията по целия договор за лизинг – тези с настъпил към 16.06.2010 г. падеж, които не са били заплатени. В допълнителното споразумение изрично е прието, че сумата от 21 021.16 евро представлява изискуеми и неплатени задължения по договора за финансов лизинг. Както по първоначалния погасителен план, така и по следващия погасителен план дължимите вноски са определени като състоящи се от част за главница и част за възнаградителна лихва. По отношение на преструктурираните просрочени задължения е променен размерът на възнаградителната лихва и на наказателната лихва.

Предвид горното основателно е оплакването на ответника, че предоговорените от допълнителното споразумение неизплатени задължения по договора за лизинг от 2006 г. също се дължат на основание договор за финансов лизинг и поради естеството си на периодични вземания се погасяват с кратката тригодишна давност на основание чл. 111, б. „в” от ЗЗД (така - Решение № 16/09.05.2017 г. по гр. дело № 50185/2016 г. на ВКС на РБ, ГК, I г. о.; Решение № 65/23.05.2017 г. по т. дело № 904/2016 г. на ВКС на РБ, ТК, II т. о. и Решение № 77/13.07.2017 г. по т. д. № 84/2016 г. на ВКС на РБ, ТК, II т. о. и др.).

Договорът за финансов лизинг съчетава елементи на договор за поръчка и договор за наем, а по своите правни последици се доближава до покупко-продажба на вещь на изплащане със запазване на собствеността и в този смисъл, той може да се разглежда като форма на предоставяне на целево инвестиционно кредитиране. Тези специфики на договора не изключват основното задължение на лизингополучателя за лизингови вноски, което по аргумент от нормата на чл. 345, ал. 1 от ТЗ, която препраща към договора за наем (чл. 232, ал. 2 от ЗЗД), характеризират задълженията по договора за финансов лизинг като повтарящи се трайно парични задължения, чийто падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерът на плащанията е изначално определен и произтича от единен правопораждащ факт. В този смисъл, задълженията на лизингополучателя за лизингови вноски се покриват с понятието „периодични плащания“ в чл. 111, б. „в“ от ЗЗД и дадените разяснения от Върховния касационен съд на Република България с Тълкувателно решение № 3/18.05.2012 г. на ОСГТК по тълк. д № 3/2011 г., поради което вземанията за лизингови вноски, произтичащи от договор за финансов лизинг се погасяват с тригодишна давност. В т.см. - Решение № 225/18.10.2017 г., постановено по гр. д. № 60274/2016 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, IV г. о., ГК, докладчик съдията Ерик Василев, Решение № 16/9.05.2017 г., постановено по гр. дело № 50185/2016 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, ГК, I г. о., Решение № 65/23.05.2017 г., постановено по т. дело № 904/2016 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, ТК, II т. о. и Решение № 77/13.07.2017 г., постановено по т. д. № 84/2016 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, ТК, II т. о.

Погасителната давност започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо, съгласно чл. 114, ал. 1 от ЗЗД. Изискуемостта настъпва на датата на падежа, т.е. на датата, на която е уговорено да се изпълни задължението. При периодични задължения за плащане на лизингови вноски изискуемостта, падежът и забавата за всяка вноска настъпват поотделно, тъй като се касае за самостоятелни задължения, произтичащи от договора за лизинг - лизингови вноски за ползване на лизинговата вещь за отделни периоди от време. Спецификата на договора за финансов лизинг и интересът на лизингодателя да получи до края на срока на договора пълния размер на лизинговото възнаграждение не променя характера на лизинговите вноски като периодично задължение. Възстановяването на инвестицията се осъществява чрез заплащане на лизинговото възнаграждение, плащано чрез отделни лизингови вноски на определени периоди срещу ползване на лизинговата вещь. Както при оперативния, така и при финансовия лизинг падежът на отделните лизингови вноски е предварително определен между страните в договора или погасителния план към него. Изискуемостта на всяка лизингова вноска възниква при настъпване на конкретния уговорен падеж, от който момент започва да тече погасителната давност за съответната лизингова вноска.

Развалянето на договора за лизинг (оперативен или финансов) не променя падежа на лизинговите вноски. Поради това, че договорът за финансов лизинг е с продължително изпълнение на задълженията на лизингодателя и периодично изпълнение на задълженията

на лизингополучателя, развалянето има действие занапред. Настъпилите падежи на лизинговите вноски до разваляне (прекратяване) на договора не се променят, а лизингови вноски след преустановяване на договорната връзка не се дължат. В т.см. - Решение № 89/31.07.2017 г., постановено по т. д. № 907/2016 г. по описа на Върховен касационен съд на Република България, II т. о., ТК, докладчик съдията Емилия Василева.

Съгласно чл. 116, б. „б“ от ЗЗД, давността се прекъсва с предявяването на иск. В конкретния случай, на основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, искът се счита за предявен от момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, ако е спазен срока по чл. 415, ал. 1 от ГПК. Заявлението е подадено на 30.04.2018 г. (дата на п.к. – 27.04.2018 г.), следователно погасени по давност са задълженията, произтичащи от лизингови вноски, възнаградителна лихва и такава за забава, възникнали преди 27.04.2015 г.

В т. см. основателни са възраженията на ответника, че още преди подписване на споразумението от 18.12.2014 г., което според ищеца признавало дълга, вземанията на ищеца са погасени по давност, тъй като последното задължение е било с дата 16.06.2010 г. Т.е. най-старото, претендирано задължение за заплащане на лизингови вноски е с падеж 16.06.2010 г., дължимо за м. юни 2010 г., следователно, най-старото от посочените периодични задължения е възникнало доста преди 27.04.2015 г., поради което възражението за изтекла погасителна давност е изцяло основателно. Такъв е изводът и за дължимата възнаградителна лихва.

Вярно е, че обективираната в споразумението от 18.12.2014 г. воля на длъжника изрично е насочена единствено към признаване съществуване на вземания, но давността към този момент е била изтекла и длъжникът не е направил преди изтичане на давностния срок признание за тези задължения, а след изтичането на срока признанието на погасените по давност вземания не прекъсва теченето на давността.

При тези данни съдът приема, че предявеният иск с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 345 във вр. с чл. 342, ал. 2 от ТЗ във вр. с чл. 79, ал. 1 от ЗЗД за сумата от 22 968.18 евро – главница, следва да бъде отхвърлен, като погасен по давност. Като такъв следва да бъде отхвърлен (с оглед погасената по давност главница) и акцесорния иск с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за сумата от 409.70 евро.

С оглед на гореизложеното Решение № 181/31.07.2020 г., постановено по т. д. № 85/2019 г. по описа на Окръжен съд – Габрово следва да се отмени и да се постанови друго, с което да бъдат отхвърлени предявените искове, като погасени по давност.

Съобразно направеното искане и изхода на спора ищецът следва да заплати на ответникът направените по делото разноски пред двете инстанции в размер на 7 436 лв., на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

По изложените съображения и на основание чл. 271, ал. 1, предл. второ от ГПК, Апелативен съд – Велико Търново

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА Решение № 181/31.07.2020 г., постановено по т. д. № 85/2019 г. по описа на Окръжен съд – Габрово, вместо което

ПОСТАНОВИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „УниКредит Лизинг“ ЕАД, ЕИК 121887948, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Гюешево“ № 14, със съдебен адрес: гр. София, ул. „Ивайло“ № 12, ет. 3, ап. 8 против М. М. Х., ЕГН ***** от гр. *****0 за признаване за установено, на основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, че ответникът М. М. Х., ЕГН ***** от гр. *****0 дължи на ищеца „УниКредит Лизинг“ ЕАД, ЕИК 121887948, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Гюешево“ № 14, със съдебен адрес: гр. София, ул. „Ивайло“ № 12, ет. 3, ап. 8, адв. Н.Д., по Споразумение от 18.12.2014 г. към Договор за финансов лизинг № 331/30.05.2006 г., сумата от 22 968.18 евро – главница - по незаплатени шест вноски с падеж от 15.02.2015 г. до 15.07.2015 г., ведно със законната лихва върху главницата от 30.04.2018 г. до окончателното изплащане на вземането и сумата от 135.72 евро договорна лихва - по незаплатени три вноски с падеж от 15.05.2015 г. до 15.07.2015 г., като солидарен длъжник на основание чл. 15, ал. 3 от ТЗ с правоприемника „ПИП“ ЕООД, за което вземане е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК № 2362/03.05.2018 г. по ч. гр. д. № 809/2018 г. на Габровски районен съд. Със същото решение е отхвърлен предявения иск по чл. 422, ал. 1 от ГПК в останалата част за установяване съществуването на вземане на „УниКредит Лизинг“ ЕАД, ЕИК 121887948 за сумата над 135.72 евро до размер на 409.70 евро договорна лихва – по три вноски, общо в размер на 273.98 евро, с падеж от 15.02.2015 г. до 15.04.2015 г., като дължима от ответника М. М. Х., ЕГН ***** от гр. *****0 по Споразумение от 18.12.2014 г. към Договор за финансов лизинг № 331/30.05.2006 г., като солидарен длъжник на основание чл. 15, ал. 3 от ТЗ с правоприемника „ПИП“ ЕООД, за което вземане е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 от ГПК № 2362/03.05.2018 г. по ч. гр. д. № 809/2018 г. на Габровски районен съд.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд на Република България в едномесечен срок от съобщението до страните, че същото е изготвено, при наличие на предпоставките, визирани в чл. 280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____

